

Ügyiratszám: NAIH-6482-2/2022.

Dr. Miklós György részére

Szülői Hang Közösség

Ügyfélkapun keresztül

Tisztelt Dr. Miklós György!

Konzultációs beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben a gyermekek oktatáshoz való joga kapcsán érdeklődik a pedagógusok és a helyettesítést végző alkalmazottak végzettségi adatairól az alábbiak szerint:

1. A gyermeket oktató, nevelő pedagógus végzettségére vonatkozó információkkal kapcsolatban:

- 1a) Kérheti-e a szülő a köznevelési intézménytől ezen adatok kiadását?
- 1b) Melyik jogszabályra hivatkozhat a szülő a sikeres adatkérés érdekében?
- 1c) Visszautasíthatja-e a köznevelési intézmény a szülő adatkérését?
- 1d) Az adatkérés visszautasítása esetén milyen jogorvoslattal élhet a szülő?

2. A köznevelési intézmény helyettesítéseinek adataira, benne a helyettesítés szakszerűségére vonatkozó információkkal kapcsolatban:

- 2a) Kérheti-e a szülő a köznevelési intézménytől ezen adatok kiadását?
- 2b) Melyik jogszabályra hivatkozhat a szülő a sikeres adatkérés érdekében?
- 2c) Visszautasíthatja-e a köznevelési intézmény a szülő adatkérését?
- 2d) Az adatkérés visszautasítása esetén milyen jogorvoslattal élhet a szülő?

Az ügyben a Hatóság az alábbi tájékoztatást adja:

A Hatóság álláspontja az, hogy a fenti közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségéhez a pedagógushíány láthatóvá tétele okán valóban **kiemelt közérdek fűződik**.

Az Infotv. értelmező rendelkezései alapján:

5. **közérdekű adat**: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, **a személyes adat fogalma alá nem eső**, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és

a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat;

6. közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

A szülők által igényelt adatok tehát olyan közérdekből nyilvános adatok, amelyek megismerhetőségét az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (2) bekezdése biztosítja.

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy **neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata**, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadók.

A végzettségre, képzettségre vonatkozó adatok a fentiek alapján az alkalmazottak közfeladata ellátásával összefüggő egyéb személyes adatának minősülnek, vagyis **közérdekből nyilvános adatok**, amelyeket a közfeladatot ellátó szervnek, jelen esetben az oktatási intézménynek illetőleg a tankerületnek, mint munkáltatónak – vagy az egyháznak, alapítványnak, működési, fenntartói formától függően – **kérésre megismerhetővé kell tennie**.

Az érintett pedagógusok ugyanis többféle módon állhatnak alkalmazásban az oktatási intézménynél. Lehetnek a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) szerinti közalkalmazottak vagy a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti munkavállalók, illetőleg egyházi, alapítványi intézményeknél egyéb konstrukciók is előfordulhatnak. Bármely jogszabály alapján is vannak azonban foglalkoztatva, az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján valamennyiük feladatköre, munkaköre, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata megismerhető.

A Kjt., mint az Infotv. 26. § (2) bekezdésében említett egyik jogállási törvény 83/B. § (1)-(2) bekezdései értelmében a munkáltató a közalkalmazottról az e törvény 5. számú mellékletében meghatározott adatkörre kiterjedő nyilvántartást vezet (a továbbiakban: közalkalmazotti alapnyilvántartás). Az 5. számú mellékletben nem szereplő körben – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – adatszerzés nem végezhető, ilyen adatot nyilvántartani nem lehet. A közalkalmazotti alapnyilvántartás adatai közül a munkáltató megnevezése, a közalkalmazott neve, továbbá a besorolására vonatkozó adat közérdekű, ezeket az adatokat a közalkalmazott előzetes tudta és beleegyezése nélkül nyilvánosságra lehet hozni.

A Kjt. ez utolsó idézett mondata tehát a közalkalmazottak vonatkozásában az Infotv. 26. § (2) bekezdésével átfedésben illetőleg azon túlmenően még a munkáltató megnevezését, a közalkalmazott nevét, továbbá a besorolására vonatkozó adatot is közérdekből nyilvános adatként minősíti. (Az Infotv. fent idézett értelmező rendelkezései alapján azonban a Kjt. fogalomhasználata tévesen közérdekű adatként jelöli meg ezen adatokat, holott azok személyes adat mivoltuk okán közérdekből nyilvános adatok.)

A **helyettesítés** vonatkozásában a Hatóság álláspontja az, hogy amennyiben a pedagógus munkaköre ellátása mellett a munkáltató rendelkezése alapján átmenetileg más munkakörébe tartozó feladatokat is ellát, **ez érinti a feladatkörét, munkakörét, közfeladat ellátását**, amelyek az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján szintén közérdekből nyilvános adatok. Ezen helyettesítő pedagógusok vonatkozásában is mindenképpen közérdekből nyilvános adat az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján a végzettségre, képzettségre

vonatkozó adat, abban az esetben is, ha másik intézmény a munkáltatója a helyettesítő pedagógusnak, akár mert a tankerület rendeli ki másik intézménybe, vagy mert a fenntartó szerez máshonnan óraadó tanárt.

A szülők tehát az Infotv. 26. § (2) bekezdésére hivatkozhatnak a sikeres adatigénylés érdekében. A **közérdekű adat megismerése iránti igényekről** az Infotv. 21. alcíme szól, amely kimondja többek között, hogy a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget. Az adatigénylésnek közérthető formában és – amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes – az igénylő által kívánt formában, illetve módon kell eleget tenni. Ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is. /Infotv. 28. § (1), 29. § (1), 30. § (2) bekezdése/

A közérdekű adatok, közérdekből nyilvános adatok megismerésének a másik módja az egyedi közérdekű adat megismerése iránti igényeken túl a közfeladatot ellátó szervek, jelen esetben a nevelési-oktatási intézmények **elektronikus közzétételi kötelezettsége**. Az Infotv. 33. § (1) bekezdése kimondja ugyanis, hogy az e törvény alapján kötelezően közzéteendő közérdekű adatokat internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is adatvesztés és -torzulás nélkül kimásolható módon, a betekintés, a letöltés, a nyomtatás, a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából is díjmentesen kell hozzáférhetővé tenni (a továbbiakban: elektronikus közzététel). A közzétett adatok megismerése személyes adatok közléséhez nem köthető.

Az Infotv. 33. § (4) bekezdése értelmében a köznevelési intézmény és a szakképző intézmény az e törvény szerinti elektronikus közzétételi kötelezettségének az ágazati jogszabályokban meghatározott információs rendszerhez történő adatszolgáltatás teljesítésével tesz eleget.

Ez jelen esetben a Köznevelés Információs Rendszere (a továbbiakban: KIR).

Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény 1. melléklete határozza meg a KIR személyes adatokat kezelő alrendszereit. Ez alapján az alkalmazotti nyilvántartás tartalmazza – többek között – az alkalmazott végzettségére és szakképzettségére vonatkozó adatokat: felsőoktatási intézmény nevét, az oklevél számát, a végzettséget, szakképzettséget, a végzettség, szakképzettség, a pedagógus-szakvizsga, tudományos fokozat megszerzésének idejét.

Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet 3. § c) pontja szerint a Kormány az Oktatási Hivatalt jelöli ki a KIR működéséért felelős szervnek, a KIR adatkezelői feladatai ellátására.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (2) bekezdése értelmében a Hivatal a KIR részeként rendszerként működteti többek között a köznevelési intézmény, továbbá azok fenntartóinak közérdekű adatait és közérdekből nyilvános adatait, a gyermek, a tanuló, az alkalmazott és az óraadó személyes adatait (a továbbiakban: személyi nyilvántartás), a köznevelési intézmény fenntartásával kapcsolatos pénzügyi és gazdálkodási adatokat, valamint az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program keretében a köznevelési intézményektől begyűjtött adatokat (a továbbiakban: OSAP-jelentés).

1. § (3) bekezdése értelmében a KIR-t úgy kell felépíteni és fejleszteni, hogy [...]

b) segítse a hatósági döntéshozatalt, a szakmai feladatok ellátását, az ágazati és a fenntartói tervezés feladatait, [...]

d) a begyűjtött és tárolt adatokból különböző lekérdezésekkel összehasonlító elemzéseket lehessen készíteni,

e) a begyűjtött és tárolt adatokból az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségek teljesíthetők legyenek.

(4) A KIR adatbázisában tárolt valamennyi adat statisztikai célra feldolgozható, és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon átadható. Az adatkérés módját, a közérdekű adatokat a KIR honlapján közzé kell tenni. A statisztikai céllal készült adatok a KIR honlapján megjeleníthetők.

A köznevelési intézmények közzétételi listáját is e Korm. rendelet tartalmazza. Ezen belül a 23. § (1) bekezdése határozza meg a nevelési-oktatási intézményi közzétételi lista tartalmát, míg az **iskolai közzétételi lista** az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül tartalmazza többek között a betöltött munkakörök alapján a pedagógusok iskolai végzettségét és szakképzettségét, valamint a betöltött munkakörök alapján a nevelő és oktató munkát segítők számát, iskolai végzettségét és szakképzettségét. [23. § (3) a)-b)]

Az óvodai közzétételi lista az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül tartalmazza az óvodapedagógusok számát, iskolai végzettségüket, szakképzettségüket, a dajkák számát, a dajkák iskolai végzettségét, szakképzettségét, az óvodai csoportok számát, az egyes csoportokban a gyermekek létszámát. [23. § (2). bek.]

A Korm. rendelet 23. (4) a) pontja értelmében kollégiumi közzétételi lista az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül tartalmazza a betöltött munkakörök alapján a pedagógusok iskolai végzettségét és szakképzettségét.

A 23. § (5) bekezdésének a)-b) pontjai pedig kimondják, hogy az alapfokú művészeti iskolai közzétételi lista az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül tartalmazza a betöltött munkakörök alapján a pedagógusok iskolai végzettségét és szakképzettségét, valamint a betöltött munkakörök alapján a nevelő és oktató munkát segítők számát, iskolai végzettségét és szakképzettségét.

A Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése értelmében a köznevelési intézmény a tájékoztató rendszerben az október 1-jei állapotnak megfelelően közzéteszi a 23. § szerinti adatokat és dokumentumokat. Az Oktatási Hivatal a közzétételi listát – a köznevelési intézmény kérelemére – elektronikus formában átadja a köznevelési intézménynek, az intézmény saját honlapján történő megjelenítése céljából [24. § (4) bekezdése].

Vagyis a szülők által igényelt végzettségre, szakképzettségre vonatkozó adatokat a nevelési-oktatási intézmények honlapján is közzé kell tenni.

Amennyiben a köznevelési intézmény vagy a tankerület visszautasítja az adatigénylés teljesítését, vagy nem hozzák az adatokat nyilvánosságra honlapjukon, a szülők a Hatóság eljárását kezdeményezhetik az Infotv. 52. § (1) bekezdése alapján: a Hatóságnál bejelentéssel bárki vizsgálatot kezdeményezhet arra hivatkozással, hogy személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem következett be, vagy annak közvetlen veszélye fennáll. A Hatóság eljárása ingyenes, és az adatigénylők számára egyszerűbb, mert a Hatóság egy mediációra épülő eljárásban maga deríti fel a tényállást, tisztázza a körülményeket, a szükséges bizonyítást hivatalból lefolytatja.

Az adatigénylők továbbá bírósághoz is fordulhatnak a Hatóság eljárása után vagy helyett az Infotv. 31. §-a értelmében. Ez azonban egy kötöttebb és költségesebb jogorvoslati forma, az egyetlen előnye az, hogy az ítélet állami kényszerrel kikényszeríthető.

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő kérdéseivel forduljon a Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, elektronikus aláírás szerint

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár